

Spis treści

Wstęp	7
-----------------	---

Część I. Pojmowanie zaufania w naukach społecznych

1. Wprowadzenie	17
2. Zaufanie jako przedmiot badań w naukach społecznych	18
2.1. Zaufanie jako relacja	22
2.2. Zaufanie w ujęciu teorii racjonalnego wyboru.	31
2.3. Zaufanie jako przeżycie psychologiczne	34
2.4. Zaufanie jako zasób społeczny	36
3. Zaufanie jako norma kulturowa	47
3.1. Historyczne, strukturalne i podmiotowe konteksty kultury zaufania	50
4. Zaufanie a ryzyko i niepewność	54
5. Zaufanie jako normatywne oczekiwanie w dyskursie zewnętrznym. . .	68
6. Wnioski	74

Część II. Prawo jako przedmiot zaufania

Rozdział pierwszy. Zaufanie do prawa jako zawierzenie

obowiązującej regule	81
1. Wprowadzenie	81
2. Prawo w świetle podstaw nowoczesności	83
3. Rozumowanie instrumentalno-strategiczne a paradygmat modernistyczny	91
3.1. Instrumentalno-strategiczne podejście w prawie a instrumentalizacja prawa	94
4. Rekonstrukcja zaufania jako zawierzenia w ujęciu jureksprudenckiej analizy	103
4.1. Racjonalny charakter prawa	104
4.1.1. Teoria racjonalnego tworzenia prawa	106
4.2. Systemowość prawa	113
4.3. Ważność reguły.	115
4.4. Postrzeganie prawa	117
4.4.1. Normatywizm	117

4.4.2. Prawo w świetle założeń klasycznego pozytywizmu prawniczego	122
4.4.3. Prawo w ujęciu pozytywizmu wyrafinowanego	126
5. Przewidywalność prawa	130
6. Wnioski	135

Rozdział drugi. Zaufanie do prawa jako zasada ustrojowa.

1. Wprowadzenie	139
2. Demokratyczne państwo prawne i zaufanie do prawa	140
2.1. Praworządność	145
2.2. Nieinstrumentalne pojmowanie prawa.	149
2.3. Proporcjonalność	152
2.4. Sprawiedliwość	154
3. Zasada zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa w praktyce orzeczniczej Trybunału Konstytucyjnego	161
3.1. Zasada lojalności prawodawcy	164
3.2. Zasada ochrony praw słusznie nabytych	170
3.3. Zasada <i>lex retro non agit</i>	175
3.4. Zasada prawidłowej legislacji.	179
4. Instytucjonalno-systemowe gwarancje ochrony zaufania	185
4.1. Niezależność sądownictwa i niezawisłość sędziowska	186
4.2. Zaufanie w postępowaniu administracyjnym	194
5. Wnioski	199

Część III. Prawo u schyłku późnej nowoczesności i zaufanie do niego

1. Wprowadzenie	207
2. Prawo wobec wyzwań schyłku późnej nowoczesności.	209
2.1. Społeczeństwo	211
2.2. Refleksyjność.	216
2.3. Ryzyko	220
3. Klasyczny paradygmat prawa w świetle teorii krytycznej	227
4. Zaufanie do restrukturyzacji pozytywistycznego paradygmatu prawa	235
4.1. Pluralizm i policentryzm	235
4.2. Prawo jako fakt interpretacyjny.	240
4.3. Racjonalność komunikacyjna.	245
4.4. Responsywność prawa.	258
4.5. Autopojeza.	261
5. Asocjacyjny wymiar refleksyjnego prawodawstwa	266
6. Wnioski	270
Podsumowanie	273
Wykaz wykorzystanej literatury, aktów prawnych i innych materiałów	279